

man forhandler om Traktater, gaar det formodentlig, som naar man forhandler om andre Ting, at den, som nødig vil gøre Indrømmelser, erklærer noget for umuligt, det kan ikke ske; det vil sige, han vil ikke. Det er det første. Dernæst er det jo muligt, at det kan forholde sig saaledes, at man overhovedet ikke kunde føre det igennem; og derom sagde den højtærede Konseilspræsident i Dag, at dersom vi, som havde en anden Mening, havde kendt noget bedre til den amerikanske Lovgivning og Praksis, saa vilde vi have vidst, at det forholdt sig, som han sagde. Det er meget muligt. Jeg vil derom blot sige, at den højtærede Konseilspræsident kan ikke forlange af os, at vi skulle være saa nøje inde i amerikansk politisk Ret, som han efter al Sandsynlighed ogsaa først er bleven bekendt med, efter at han er bleven Konseilspræsident. Men i alt Fald maa jeg maaske sige dette, at det er ikke saa underligt, at vi ikke have fordybet os i amerikansk Ret og Praksis paa dette Punkt, naar selv den højtærede Konseilspræsident nylig maatte erkende, at han kendte ikke meget til danske Forhold, nemlig til Kolonialraadene: han vidste f. Eks. ikke, hvilken Stilling de kongevalgte Medlemmer have der. Naar det kan forholde sig saaledes, er det ikke saa underligt, at vi kunne staa noget ubekendte med vigtige og store Forhold i Nordamerika; men dette maatte vi jo overhovedet ogsaa overlade til Konseilspræsidenten at forhandle om. Imidlertid, en saadan Forhandling efter denne Skrivelse er ikke foretagen. Der er ikke gjort Forsøg paa, om ikke muligvis denne Udtalelse fra Landstingets Flertals Side paa det Tidspunkt, hvor Traktaten forelaa i Udkast — og hvor man altsaa kunde vente, at nu vilde der blive Spørgsmaal om at sige: Ja eller Nej til den, nu vilde man snart komme til en Afstemning — og om ikke en Udtalelse fra den højtærede Udenrigsministers Side om dette Punkt til Amerika kunde have bevirket, at man dog havde fundet en Udvej, at man dog havde fundet en Maade, hvorpaa man kunde fyldestgøre disse Fordringer. Jeg siger ikke, at det kunde være sket, det ved jeg ikke, men det forekommer mig, at det vilde have været meget naturligt, om man havde gjort Forsøg derpaa. Et saadant Forsøg er ikke gjort. Til megen Overraskelse for mig, og jeg tror for mange, skete derimod umiddelbart efter, at den højtærede Konseilspræsident havde modtaget denne Skrivelse, ja endogsaa Dagen efter, dette, at

der blev afsendt telegrafisk Ordre til Gesandten i Washington om at underskrive Traktaten, uden at der altsaa var foretaget noget som helst Skridt for at gøre Forsøg paa, om det dog ikke skulde være muligt at opnaa noget, som hidtil ikke havde kunnet gennemføres. Jeg tror, at dette i og for sig vilde være en fuldkommen tilstrækkelig Grund for Landstinget til at sige: saa kunne vi virkelig ikke have mere med den Sag at gøre, de Forudsætninger, under hvilke vi selvfølgelig handlede, ere ikke opfyldte, de ere tværtimod bristede, og vi have altsaa Grund til at sige, at vi maa trække os tilbage derfra.

Jeg bemærkede, at der i denne Skrivelse endvidere stod, at vi under den Forudsætning, at bedre Vilkaar ikke kunde opnaas, vilde være tilbøjelige til at gaa med til Afstaaelsen, hvis der fandt en Afstemning Sted. Ogsaa herom vil jeg sige, at jeg for mit Vedkommende betragtede det som en Selvfølge, at en Bestemmelse derom vilde blive optagen i Traktaten. Der er nu sagt: Ja, det er et indre Anliggende, den amerikanske Regering har udtalt sig saaledes: Det kan Danmark gøre, som det vil, det kommer ikke os ved, og det skulde være en Grund til, at det ikke blev optaget i Traktaten. Jeg tillader mig at gøre opmærksom paa, at i 1867 blev det optaget i Traktaten. Da var der udtrykkelig optaget en Bestemmelse om, at Afstemning vilde foregaa, forinden Traktaten blev ratificeret. Men jeg føjer til, at selv om det kun var et indre Anliggende, selv om det var noget, der kun vedkom Danmark, forekommer det mig, at det vilde have været i god Konsekvens med hele den Stilling, som maatte indtages i denne Sag fra Regeringens Side, om i alle Tilfælde Afstemning var kommen til at foregaa, forinden der blev Spørgsmaal om at forelægge Traktaten her. Thi det vidste man jo, at fra Landstingets Side kunde man ikke i noget Tilfælde vente en Tilslutning til Traktaten, medmindre Afstemning var foregaaet. Det vidste man aldeles bestemt, thi man havde faaet Flertallets Udtalelse derom.

For ikke at opholde Tiden skal jeg kun gøre et Par Bemærkninger endnu med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Flertallets Forslag om Udsættelse af Sagen, indtil en Afstemning er foregaaet paa visse Vilkaar, er at foretrække for det, som et æret Mindretal har foreslaaet. Jeg skal ikke komme ind paa den Kritik, der er fremsat over Flertallets Forslag. En tilsvarende Kritik kunde jeg meget godt